Verksamhetsplan 2025–2026

RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD

Detta är Riksförbundet Svensk Trädgård

Vi är en ideell organisation, religiöst och partipolitiskt obunden, som främjar den hållbara fritidsodlingen och trädgårdsintresset för alla åldrar.

Vi är huvudorganisation för trädgårdsföreningar, deras regionala förbund och enskilda personer. Vi framhåller trädgårdens betydelse för hela samhällets utveckling och värde, för rekreation, boende, rehabilitering och fritidsaktiviteter och vill därför ta initiativ till att påverka myndigheter, företag och andra organisationer.

Vi arbetar för att öka det allmänna trädgårdsintresset och förbättra trädgårdskulturen och boendemiljön. Detta gör vi genom rådgivning, information och kunskapsspridning om hållbart, hänsynsfullt odlande som bidrar till att uppfylla de nationella miljömålen. Vi arbetar för en grönare, friskare framtid.

Våra miljöfokusområden 2025 –2026 är:

Generationsmålet

Begränsa klimatpåverkan

Ett rikt växt- och djurliv

God bebyggd miljö

Giftfri miljö

Illustrationer; Tobias Flygar. Foto: Inger Ekrem och Istoch photos

Verksamhetsplan för

Riksförbundet Svensk Trädgård år 2025–2026

Förbundets ändamål enligt våra stadgar är att

- främja den fritidsmässiga trädgårdsodlingen
- verka för en allmän förbättring av trädgårdskulturen och boendemiljön
- främja hållbar ekologisk odling
- bevara odlingskunskaperna över generationerna genom att väcka trädgårdsintresse bland barn och unga

Förbundet ger stöd till medlemmar och föreningar. Vi sprider kunskap via vår tidning Hemträdgården samt genom rådgivning, hemsida och andra medier. Utifrån aktuell kunskap och interna utredningar riktar förbundet initiativ till myndigheter, företag och andra organisationer för att vidareutveckla och förbättra fritidsodlingens villkor i landet. Förbundet främjar även samarbeten med andra organisationer och föreningar som verkar för fritidsodlingens utveckling.

Verksamhetsplanen bygger på förbundets strategi för 2023–2033.

Foto: iStock-869626218_Halfpoint

Blomstrande föreningsliv

Trädgårdsföreningarna var med vid grundandet av riksförbundet för 125 år sedan och föreningslivet är fortfarande hjärtat i förbundet. Föreningslivet är också betydande för vår demokrati, *gemenskap* och kunskapsspridning. Föreningarna genomgår ett generationsskifte och vi arbetar för att bibehålla nuvarande föreningar och samtidigt utöka riksförbundet med minst en förening per år så att vi kan fortsätta vara ett starkt riksförbund i 125 år till.

Detta gör vi genom att

- Vara ett stöd för föreningarna och underlätta föreningsarbetet
- Underlätta för samarbete och utbyte mellan föreningarna
- Synliggöra att vi är ett starkt förbund
- Verka för att starta nya trädgårdsföreningar

Fokus 2025

- Föreningsutveckling
- Information och utbildning kring föreningsarbete
- Synliggöra föreningarna i vår kommunikation
- Samarbete och utbyte mellan föreningarna
- 125-årsjubileet
- Initiera och stödja start av nya föreningar

Särskilda satsningar 2025

- Fortsätta med projektet *Odla engagemang* på regionmötena och hjälpa föreningarna att komma igång med studiecirklar utifrån handboken.
- Tillhandahålla aktuell information om föreningsarbete på hemsidan och ta fram en kassörsutbildning.
- Sprida exempel från föreningarnas verksamhet i våra kanaler.
- Anordna mötesplatser där föreningsrepresentanter kan träffas, utbyta erfarenheter och utveckla samarbeten, till exempel digitala nätverk och regionmöten.
- Lyfta föreningslivets betydelse i riksförbundets historia i det material som används under jubileet. Inkludera föreningarna i firandet genom en nationell fototävling.
- Utveckla metoder för att starta nya trädgårdsföreningar.

Fokus 2026

- Föreningsutveckling
- Information och utbildning kring föreningsarbete
- Samarbete och utbyte mellan föreningarna
- Starta nya föreningar
- Förankra årets tema *Gemenskap*
- Tusen Trädgårdar

Särskilda satsningar 2026

- Stötta föreningarna i att genomföra studiecirklar om *Odla engagemang*.
- Hålla informationen om föreningsarbete på hemsidan uppdaterad. Hålla utbildningar som det finns behov av.
- Fortsätta med digitala nätverk.
- Nytt tema för våra regionmöten.
- Fortsätta arbeta enligt de metoder som vi tagit fram för att starta nya föreningar.
- Genom temat *Gemenskap* skapa insatser mot ofrivillig ensamhet.
- Engagera föreningarna i *Tusen Trädgårdar* och skapa lokala trädgårdsrundor. Använda *Tusen Trädgårdar* som ett tillfälle att skapa lokala grupper på orter där det inte finns någon förening.

Kunskap och hållbarhet

Vi är en kunskapsbärare inom hållbar odling. Vår rådgivning, faktablad, hemsida och Hemträdgården utgör en källa till faktabaserad odlingskunskap som bidrar till hållbar utveckling. Vi utvecklar ständigt kunskap och gör den sökbar och lättillgänglig genom olika typer av kanaler – både analoga och digitala.
Vårt arbete genom FOR, Fritidsodlingens Riksorganisation, är viktigt för att tillsammans ta fram och tillgängliggöra relevant trädgårdskunskap till våra medlemmar, hitta nya sätt att sprida denna, samt öka påverkansgraden hos myndigheter och näringsliv. Ambitionen är att trädgårdskultur och odling ska uppmärksammas i samhället som något positivt som kan bidra till att stärka lokalsamhället och boendemiljön.

Detta gör vi genom att

- Vi initierar, utvecklar, tillgängliggör och sprider kunskap om hållbar odling och livsstil.
- Vi arbetar utifrån vår nya metod med utskottet Temarådet, som ger bra framförhållning och tydlighet.
- Vi opinionsbildar för hållbar odling och trädgårdskultur.

Fokus 2025:

- Medlemstidningen Hemträdgården utvecklas vidare.
- Uppdatera och utöka kunskapsmaterialet på hemsidan och i Prenly, plattform för Hemträdgården digitalt
- Rådgivningens resurser effektiviseras.
- Fortsatt utveckling av faktabladen.
- Temat Självförsörjning fortsätter och 125-årsjubileet lyfts.

Särskilda satsningar 2025:

- Hemträdgården får kontinuerliga visuella och innehållsmässiga uppgraderingar. Synergier mellan den tryckta och digitala tidningen tillsammans med hemsidan förstärks genom nya arbetsrutiner.
- Material från Hemträdgårdens Trädgårdsaktuellt blir även tillgängligt på hemsidan.
- Utöka antalet digitala frågestunder och föredrag.
- Vi tar fram en modell för bokningsbara digitala föredrag med våra rådgivare för att nå fler.
- Ett nytt faktablad, Beskärning av gamla fruktträd tas fram. Arbetet med att uppdatera innehållet i resterande faktablad fortsätter.
- Behov för framtida nya faktablad inventeras och samarbete med Koloniträdgårdsförbundet kring detta återupptas.
- Olika ämnen på temat Självförsörjning och vårt förbunds historia lyfts i alla våra kanaler.
- Instagramkontot @linneasblommorochgront lanseras med historiska och praktiska tips.

Fokus 2026:

- Fortsatt uppdatering och utveckling av faktabladen.
- Öka kunskapsinnehållet på hemsidan och Prenly med 10 %.
- Tema Gemenskap.
- Tusen Trädgårdar - Sveriges största trädgårdsevenemang.

Särskilda satsningar 2026:

- Fortsatt modernisering av faktabladen. Förslag på ny formgivning tas fram. Ny serie Hållbar odling planeras ersätta nuvarande Ekologisk odling.
- Fler underavdelningar till Hållbar trädgård på hemsidan publiceras.
- Genom temat gemenskap vill vi även öka möjligheten för odling till fler och vi ger praktiska råd och goda exempel.
- Genom Tusen Trädgårdar öka medvetenheten om RST som källa till kunskap.
- Vi genomför mindre spaningar och enkäter, för att ta pulsen på Trädgårdssverige.
- Hitta nya sätt att nå ut med kunskap till en bredare publik.

Kunskapsöverföring till kommande generationer

Att kunna odla är en livsviktig kunskap som riskerar att försvinna. Många barn och unga oroar sig för globala och lokala miljöproblem, och oroligheter generellt i världen. Genom att odla får de en större förståelse för naturens kretslopp och självförsörjning, samtidigt som de får praktiska verktyg för att hantera problemen. När vi odlar tillsammans med barn stärker vi gemenskapen mellan generationer och skapar grunden för hälsosamma matvanor och spontan rörelse vilket främjar fysisk och psykisk hälsa, samt koncentration och inlärning.

Detta gör vi genom att

- Vi tillgängliggör kunskap om odling för och med barn.
- Vi uppmuntrar och inspirerar till odling.
- Vi opinionsbildar för mer odling i skolan.

Fokus 2025:

- Söka finansiering och fler samarbetspartners för att stabilisera vårt arbete för barn.
- Ge stöd till lokalföreningar som arbetar med odling för unga och familjer.
- Fortsätta att utveckla stöd till pedagoger som vill odla med barn.
- Söka och synliggöra positiva exempel i våra kanaler.

Särskilda satsningar 2025:

- Vi stödjer lokalföreningarna i deras arbete med aktiviteter riktade mot barn och unga.
- Vi tar fram handledning för lokalföreningar och skolor att samarbeta kring skolträdgårdar.
- Fortsätta arbetet med lärarhandboken *Odla unga Odlare – ett lärande för framtiden*.
- Arrangera en odlingstävling mot en bred ung publik, inte enbart skolor. Tema 2025; morot.
- Uppmärksamma odlingsprojekt med barn i Hemträdgården och sociala medier.
- Uppmärksamma unga trädgårdsinspiratörer i Hemträdgården, på hemsida och i sociala medier.

Fokus 2026:

- Årets tema *Gemenskap* genomsyrar vårt arbete med barnsatsningar.
- Fortsätta söka stabil finansiering och samarbetspartners.
- Fortsatt stöd till lokalföreningar och pedagoger.
- Sträva efter att förbundet ska bli den självklara kunskapskällan gällande odling med barn.
- Främja bidrag och stöd till fler skolträdgårdar och andra odlingsytor för barnfamiljer.

Särskilda satsningar 2026:

- Sprida kännedom om vår hemsida så det blir en kunskapskälla även för andra organisationer som arbetar med barn och odling.
- Genomföra odlingstävling mot en bred ung publik.
- Främja *gemenskap* genom odling.

Positiv ekonomi och marknadsföring

Vi fortsätter att sträva efter en positiv ekonomi och minska konsekvenserna av regeringens minskade anslag till ideella miljöorganisationer. Vi mål är en stabil ekonomisk grund som täcker löpande kostnader för att göra oss mindre sårbara. Det gör vi genom att satsa på flera olika inkomstkällor, vilket i sin tur ger möjlighet att utvecklas och göra mer av det som gagnar föreningarna och medlemmarna. Medlemsavgifterna är vår huvudinkomst, men medlemsavgiften höjs inte 2025 och 2026, och vi behöver därför bli fler medlemmar. Vi arbetar även för att hitta synergier med andra organisationer, även kommersiella. Vi lyfter trädgårdens samhällsnytta för en hållbar framtid, stärkt beredskap, bättre hälsa samt en positiv påverkan på klimat och miljö.

Detta gör förbundet genom att

- Öka antalet inkomstkällor.
- Effektivisera och utöka de digitala hjälpmedlen.
- Öka antalet medlemmar och föreningar.
- Arbeta för samarbete mellan intresseorganisationer och externa samarbetspartners.
- Synliggöra oss i större omfattning.

Fokus 2025:

- Förstärka vår verksamhet som ledande källa för kunskap inom trädgård och odling.
- Fortsätta hitta fler inkomstkällor för våra satsningar.
- Använda digitala lösningar för att minska kostnader
- Utveckla det nordiska samarbetet med likvärdiga organisationer
- Arbeta för att öka medlemsantalet
- Hållbar ekonomi och stärkt beredskap

Särskilda satsningar 2025:

- Utveckla vårt insamlingsarbete.
- Se över hur vi arbetar med sponsring, partnerskap och annonsering.
- Utveckla möjligheten för medlemskap från utlandet med digital tidning.
- Undersöka möjligheter för andra typer av medlemskap och också olika nivåer på dessa.
- Digitalt medlemskort och -faktura för att göra den årliga medlemshanteringen enklare och billigare.
- Uppgradera vår hemsida, för att följa teknisk standard för plattformen.
- Leta efter utbyte av kunskapsinnehåll och andra synergier med Koloniträdgårdsförbundet, samt våra motsvarigheter i Danmark och Norge för kostnadsbesparingar.
- Ta fram produkter kopplade till temat Självförsörjning för webbshop och mässor.
- 125-årsfirande kommuniceras i alla våra kanaler över året.
- Ta över kursen Certifierade parkslidebekämpare från FOR.
- Se över kansliets avtal för att minska löpande kostnader.
- Uppdatera vår kris- och beredskapsplan för att skydda våra tillgångar.
- Ta fram mallar för kommunala medborgarförslag/motioner för bland annat odlingsytor.

Fokus 2026:

- Fortsätta stärka vår position som självklar källa och samarbetspartner inom trädgård.
- Fortsätta hitta fler inkomstkällor för våra satsningar och utvecklas vidare.
- Fortsätta effektivisera och använda digitala lösningar för att minska kostnader.
- Jobba vidare med nordiskt samarbete med likvärdiga organisationer.
- Tema *Gemenskap*
- *Tusen Trädgårdar* - Sveriges största trädgårdsevenemang.

Särskilda satsningar 2026:

- Utvärdera och eventuellt utöka kursen för Certifierad parkslidebekämpning.
- Hitta nya sätt att arbeta med fokusgrupper/testgrupper för att skapa intäkter och mervärde.
- Skapa engagemang kring vårt tema *Gemenskap* för att attrahera och välkomna fler medlemmar.
- Använda och marknadsföra evenemanget *Tusen Trädgårdar* för att attrahera fler medlemmar och öka insamlingen till 90-kontot.

Samhällsnytta och påverkansarbete

Riksförbundet Svensk Trädgård (RST) arbetar för att främja fritidsodling, förbättra trädgårdskulturen och stärka boendemiljön. Vi verkar även för ekologisk och hållbar odling. Vårt mål är att alla trädgårdsägare ska ha möjlighet att göra miljö- och klimatsmarta val i sina trädgårdar. Detta gör vi i samverkan med våra systerorganisationer inom Fritidsodlingens Riksorganisation (FOR).

Engagemang i Elitplantstationen, E-planta och POM

Som en av stiftarna deltar Riksförbundet Svensk Trädgård aktivt i Elitplantstationens styrelse och programgruppen för plantskoleväxter. Genom detta arbete bidrar vi till utvecklingen av hållbart och friskt växtmaterial. Vi är även en del av samarbetet inom Programmet för odlad mångfald (POM) för att identifiera och bevara gamla kulturväxter.

Påverkansarbete genom Fritidsodlingens Riksorganisation (FOR)

Som den största av FOR:s 20 medlemsorganisationer spelar vi en central roll i att påverka beslut som rör fritidsodling både nationellt och på EU-nivå. FOR fungerar som en viktig länk mellan fritidsodlare och myndigheter. Genom vårt engagemang i FOR arbetar vi för att:

- Stärka trädgårdarnas och odlingens roll i en hållbar samhällsutveckling genom opinionsbildning och strategiska samarbeten.
- Sprida kunskap om hållbar odling och biologisk mångfald till både trädgårdsägare och beslutsfattare.
- Vara en remissinstans för frågor som rör fritidsodling. Genom FOR yttrar vi oss i förslag till regeländringar från Regeringskansliet och statliga myndigheter – på samma sätt som andra myndigheter, företag och organisationer.
- Påverka myndigheter och organisationer för att höja statusen och betydelsen av privata trädgårdar i samhället.

Genom vårt arbete säkerställer vi att fritidsodlingens värde och potential lyfts fram i samhällsdebatten, samtidigt som vi skapar bättre förutsättningar för en grönare och mer hållbar framtid.

Planerade aktiviteter och mål 2025–2026 genom FOR

1. Kunskap och samhällsnytta

- Utveckla FOR:s kunskapsbank – Utöka innehåll, involvera medlemsföreningar och sprida kännedom via mässor.
- Förbättra rådgivningstjänster – Utvärdera och presentera förbättringsförslag.
- Stärka FOR:s synlighet – Deltagande i mässor som Nordiska Trädgårdar och Nolia Trädgård.
- Samverkan med myndigheter – Genomföra forskning om karantänskadegörare med Jordbruksverket.
- Bevaka och sprida kunskap om biologisk mångfald – Arbeta med invasiva främmande växter och utse Årets Rikare Trädgård.
- Värna odlad mångfald – Lyfta POM:s 25-årsjubileum.
- Konsumentskydd för fritidsodlare – Driva frågan om produktinformation för jord och gödsel, samt bevaka pyralider.

2. Påverkan

- Höja fritidsodlingens status i samhället – Presentera rapport på Nordiska Trädgårdar och driva debatt om fritidsodling och livsmedelsberedskap.

- Politisk påverkan – Skapa ett trädgårdsnätverk i Riksdagen, påverka departement och myndigheter.
- Forskning och statistikinsamling – Samverka i forskningsprojekt, initiera examensarbeten och kartlägga kunskapsluckor.

3. Intern kommunikation och administration

- Stärka samarbetet mellan medlemsföreningar – Medlemskonferens, digitala möten och insatser mot ofrivillig ensamhet.
- Effektivisera organisationen – Förtydliga ansvarsfördelning och genomföra verksamhetseffektivisering.
- Utöka finansieringsmöjligheter – Undersöka nya inkomstkällor och söka extern finansiering.
- Öka intresset för fritidsodling – Förbättra hemsidan
- Övrigt – Arkivera handlingar, skapa miljö- och resepolicy samt fastställa en långsiktig vision för FOR.

En del av de planerade aktiviteterna förutsätter extern finansiering utöver statsanslaget från Jordbruksverket. För mer information läs FOR:s verksamhetsplan.

BUDGETFÖRSLAG FÖR RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD 2025

I svenska kronor	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	**Budget 2024**	**Utfall 2024**	**Budget 2025**
Intäkter						
Medlemsavgifter	7 035 123	7 582 915	7 555 622	7 552 000	7 293 890	7 290 000
Anslag	672 369	768 498	754 216	754 000	754 290	735 000
Bidrag	735 400	1 165 000	949 000	860 000	860 000	25 000
Tidningen inkl annonser	462 612	469 683	435 515	398 500	383 323	432 000
Grönt Kort	722 300	642 800	1 387 400	1 350 000	1 382 245	1 370 000
Övrigt	343 503	931 897	661 268	509 500	455 601	841 000
Summa intäkter	**9 971 307**	**11 560 793**	**11 743 021**	**11 424 000**	**11 129 349**	**10 693 000**
Kostnader						
Personal och styrelse	-3 825 252	-4 357 355	-4 397 465	-4 350 000	-4 942 086	-4 235 000
Direkta kostnader tidningen	-2 724 645	-2 901 195	-3 235 464	-2 863 000	-2 729 174	-2 761 000
Övriga direkta kostnader	-743 009	-610 932	-943 572	-1 143 000	-1 154 234	-1 240 000
Verksamhet kansli	-2 383 498	-3 185 315	-3 239 853	-3 018 000	-3 154 821	-2 361 500
Övriga rörelsekostnader		-1 700	-			
Summa kostnader	**-9 676 404**	**-11 056 497**	**-11 816 354**	**-11 374 000**	**-11 872 237**	**-10 613 000**
Finansiella poster	-300	935	101 087	100 000	108 078	70 000
Resultat	**294 903**	**505 231**	**27 247**	**150 000**	-742 888	**150 000**

RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD